

Lauris Gundars

TIRITOMBA 2

jeb

Kas notiek pēc laimīgām beigām?

Neliels bārs. Mazas lampiņas ar blāviem, konusveidīgiem kupoliem vienīgo triju galdiņu vidū piesauktas darīt šo telpu omulīgu. Pie katra galda divi krēsli. Attālāk, stūrī neliela bāra lete. Kaut telpā neviena nav, skan mūzika - populārs gabals.

Sākoties jaunai dziesmai, no bāra letes apakšas strauji iznirst ELVIS. Viņš apklusina uz letes stāvošo mūzikas centru. Brīdi paspaidījis tā pogas, Elvis atrod citu dziesmu, kura viņu, acīmredzami, apmierina. Elvis ir bārmenis. Viņš uzsāk jaukt kādu kokteili. Kaut Elvis dara to profesionāli veikli, viņam ik brīdi kaut kas izslīd no rokām, krīt un gāžas. Visbeidzot viņš sev mazā glāzītē ielej tīru degvīnu un strauji izdzer.

ELVIS. Protams, es nedrīkstu dzert, es esmu darbā! Un es jau, patiesībā, arī nekad to nedaru. Nekad.

Viņš ielej sev no jauna degvīnu.

ELVIS. Nereibst nemaz! Es varu arī trešo! (smejas) Jā! Jo durvis ir ciet! Un es vairs šodien nestrādāju. Citādi jau es nedzertu darba laikā. Nodzerties var. Un priekš kam?... Īstenībā, šī būtu trešā glāzīte, ne otrā. Pirmo es ap sešiem paņēmu, pirms darba. Drosmei, jā - drosmei!... Patiesībā, no kā gan man būtu bijis jābaidās, bet es ieņēmu. Uzkošlāju *Orbit* un neviens jau nemana! Iedzēru. Neviena vēl nebija. Skanēja... šitais.

Viņš ieslēdz atpakaļ dziesmu, kuru iepriekš bija tik strauji noklusinājis.

Tā ir itāļu tautasdziesma *Tiritomba*.

ELVIS. ... Es pats uzliku. Man patīk. Ceļ garīgo. Tāds foršs, viegls gabals, dejot gribas, ne?... Nu, viens teicams vakars, laba mūzika, viena glāzīte, tiešām - tikai viena, kura - goda vārds - nemaz jau arī nebija tik ļoti vajadzīga. Nav svarīgi! Tātad -

visapkārt prieks un gaisma, pulkstenis seši četrdesmit sešas, esmu darbā, mīlu cilvēkus, visus, lai kas arī neieveltos: visi viesi mīļi gaidīti. Viens varbūt vairāk nekā citi, bet - es nekā neesmu teicis! Nav būtiski. Neviena to nezina, nenojauš. Es taču esmu tikai glāzēs lejamā mašīna! Smaidu mašīna! Man jāsmaida, un es smaidu! Kas var būt dzīvē jaukāks par smaidošu cilvēku?! Smaidošu vīrieti!!!...

Tikmēr bārā ir ienācis VIKTORS: treniņtērpā, ar tomātu spaini rokā.
Viņš ir acīmredzami satraukts. Viktors taisnā ceļā dodas izslēgt mūziku.

VIKTORS. Preci pasūtījāt?

ELVIS. Nē.

VIKTORS. Jautri, ja? (*par mūziku*) Uzgriez vēl skaļāk! Smaidi vēl platāk!

ELVIS. Par ko jāuztraucas? Par ko?! Pasmaidi!

VIKTORS. Labi! Mēs tagad ko te darīsim? Dancosim vai ar lietu nodarbosimies?

ELVIS. Kas par fantastiskiem tomātiem!

VIKTORS. Vari mest ārā!

ELVIS. Nomierinies!

VIKTORS. Es esmu mierīgs! Pavisam mierīgs!

Elvis ņemas gatavot Viktoram kokteili.

VIKTORS. (*prom*) Jā, es neesmu mierīgs, neesmu! Kāda velna pēc es te vispār ienācu?! Idiots! (*par bāru*) Kāpēc viss sarkans? Lai cilvēks vispār no biksēm izlektu?! Tāpat jau no dzīves var prātā sajukt! Nē, atkal viss sarkans!... Kad es te biju pirmo reizi, viss bija tāds... nu, skaists, kluss, mierīgs. Bet tagad! Baiga vieta! Un mūzika! Tāds teļa prieks!... Toreiz skanēja šitais... nu, man patika, Bet tagad?!... Tas bija pirms pusgada: šajā vietā es kļuvi laimīgs. Man bija... *happy-end*, stāsts ar laimīgām beigām. Bet kas ir pēc tām beigām? Par to jau neviens nerunā! To tu pats, mīļais! Pēc tā *happy-enda*!... Mēs bijām kopā ar ... labu sievieti četrus mēnešus. Nē, viss bija labi. Viņa dzīvoja pie manis – tomātu karaļa mājā. Es esmu valsts galvenais tomātu vecis. Mēs dzīvojām laimīgi. Katrs savā istabā – lai pierastu: tā mēs nolēmām. Mēs tik ilgi bijām bijuši vieni paši: ir jāiepazīst otrs, jāsaprot. Nē, mēs... nu, skūpstījāmies, protams, pieskāramies viens otram. Mums bija labi. Bet mēs nevarējām iekāpt otra gultā. Nē, ar mani viss ir kārtībā! Es esmu vecis. Bet likās, ka tad... nu, nezinu, pazudīs tas *brīnums*. Viņa tā teica – *brīnums*. Nē, es arī tā domāju... Bet kas tie par

vīru un sievu, kas... nu, neko nedara. Tad jau visas dāmas, nezinu, uz ielas, teātrī ir man sievas, ne?! Kāpēc tad jādzīvo kopā?... Viņa aizgāja. Mēs tā izlēmām abi. Pēc četriem mēnešiem. Es vēl zvanīju: *kā iet? "Labi!"* ... Tagad pagājuši vēl divi mēneši. Es arī vairs nezvanu. Nē, es viņai nekā nepārmetu!...

Elvis atnes Viktoram mazu glāzīti degoša kokteiļa (*šota*).

ELVIS. Ātri! Rauj! Tev to vajadzēs!

VIKTORS. Minerālūdeni!

ELVIS. Stresu noņem!

VIKTORS. Man nav stresa!!! Minerālūdeni!...

Elvis iet atpakaļ pie letes, Viktors izvelk no kabatas tablešu paciņu.

VIKTORS. (*prom*) Mēs tikai mierinām sevi – ar alkoholu! Ieņemam un liekas, ka viss atkal ir labi! Bet nekas jau nemainās! Objektīvi nemainās – nu, tajā, kas mums apkārt. Naivi un muļķīgi...

Viņš iemet mutē tableti, uzdzer no Elvja atnestās minerālūdens glāzes.

ELVIS. Palīdz?

VIKTORS. Tas nav pret nerviem! Tas ir... vispār, organismam. Lai harmonija.

ELVIS. Lai nav stresu.

VIKTORS. Labi! Paldies!... (*ceļas, lai dotos prom*).

ELVIS. Atvaino!

VIKTORS. Tu teici, ka plāns ir!

ELVIS. Kāpēc treniņtērpā?

VIKTORS. Pats gribēji: lai viss ir itin kā nejauši! Nu, es skraidīju, ienācu pēc ūdens: kā pagājušo reiz. Es taču nenākšu alkoholu dzert – viņa taču zina!

ELVIS. Ar tomātiem skraidī?

VIKTORS. Teicu: vari mest ārā!

ELVIS. Mums vēl ir pusstunda apmēram.

VIKTORS. Ko tu viņai teici, kāpēc viņa te nāks?

ELVIS. Viņas abas nāks.

VIKTORS. Ar tavējo?

ELVIS. Jā. Ulla itin kā nejauši viņai piedāvās – ieskriet, paskatīties. Viņas šodien ir nolēmušas jautri pavadīt vakaru.

VIKTORS. Ar tavējo?

ELVIS. Jā. Ar Ullu vienas pašas. Nu nav viņai neviena.

VIKTORS. Tavējai?

ELVIS. Tavējai! Un nesarakstās viņa vairāk pēc sludinājumiem.

VIKTORS. Kā tu zini? Tavējā teica?

ELVIS. Jā.

VIKTORS. Kāpēc tu melo?

ELVIS. Kāpēc?...

VIKTORS. Jā – kāpēc?!... Ulla vairs jau nav tavējā. Manējā vēl bija manējā, kad jūs šķīrāties!

ELVIS. Tas neko nenozīmē! Tas neattiecas uz jums abiem.

VIKTORS. Tu pats to visu izdomāji? Nu, ka vajadzētu mūs ar manējo atkal salaist kopā?

ELVIS. Jā. Un Ulla piekrita.

VIKTORS. Nevarēji izdomāt, kā citādāk savējo satikt, ja? Nē, lai piezvanītu un pateiktu – tā un tā.

ELVIS. Un tu?

VIKTORS. Es?! Man vecums cits! Bet tev jābūt kauns!

ELVIS. Varam arī neko nedarīt! Aizslēgšu durvis, miers.

VIKTORS. Tu to visu tikai sevis dēļ organizē. Kas jums tur bija?

ELVIS. Vari iet prom. Un nekas arī nenotiks. Viss.

VIKTORS. Un iešu arī!... Man ir taisnība? Gribi savējo satikt?

ELVIS. Nu, ej taču!

VIKTORS. Un aiziešu!

ELVIS. Un ej!

VIKTORS. Un eju! (*dodas prom*)

ELVIS. Nekur tu neiesi!

Elvis nostājas durvīm priekšā, taču Viktors arī īpaši nepūlas aizlauzties viņam garām.

VIKTORS. Bet kā tas būs, ko es teikšu? Sveiki, es esmu tas, kas... bija pilnīgs idiots, ka netēloja tēviņu, nebija *mačo*... Viņa taču ieraudzīs mani te, un uzreiz izies ārā!

ELVIS. Neesat taču sastrīdējušies.

VIKTORS. Nu, un ko es teikšu?

ELVIS. Viss būs kārtībā!

VIKTORS. Tev taču arī bija... *happy-end*. Un nekas nav kārtībā!

ELVIS. Nu, mums tur nekas nevar sanākt.

VIKTORS. Kāpēc tu domā, ka mums var?

ELVIS. Tāpēc... ka tu esi labs cilvēks. Un viņa arī ir.

VIKTORS. Tu arī neesi slikts. Un tavējā ir laba.

ELVIS. Mēs nerunājam par mums.

VIKTORS. Varbūt viņas abas... nu, aiz deguna mūs vazā?... Draudzenes taču, sarunājušas. Neesi domājis?... Bet pašas pa to laiku...

ELVIS. Nē!

VIKTORS. Kā tu zini?

ELVIS. Ulla taču piekrita: viss notiek!...

VIKTORS. Lai pasmietos par mums.

ELVIS. Nē! Nevar būt!...

Elvis tomēr iet aiz bāra letes un ielej glāzīti degvīna. Viktors pastumj to prom un dod Elvim tableti. Tas iedzer.

ELVIS. (*par tableti*) Kas tas bija?

VIKTORS. Caurejai.

ELVIS. Smieklī nāk?

VIKTORS. Pats liki smieties!

ELVIS. Labi. Mēs taču esam pieauguši cilvēki, veči: mūs neapmuļķos. Mēs taču uzreiz manīsim. Ja tu redzi, ka viņas melo, dod zīmi, ja es pamanīšu, es tev došu zīmi.

VIKTORS. Kādu?

ELVIS. Vienalga. Nu, ar aci piemiedz, piemēram!

VIKTORS. Bet ko mēs te vispār darīsim?

ELVIS. Nezinu. Bet Ulla izdomās, tu redzēsi. Viņa māc. Tu tikai sēdi, smaidi.

VIKTORS. Es jau neko nesaku, bet... tu atceries, tavējā mani... nu, es nekur nederēju. Pēc sapņu prinča neizskatījies... Viņa vēl domā, ka man ir uroloģija?

ELVIS. Viss! Nesāc atkal! Tu esi te – tā tad tu to gribi! Tu gribi satikties ar sievieti, ar kuru tu gribi satikties! Vai ir uroloģija, vai nav!

VIKTORS. Nav man!!!

Elvis ieslēdz mūziku.

ELVIS. Ir piecpadsmit pāri septiņiem, gaišs visapkārt, skan mūzika, jautra mūzika. Un viss būs labi, tu redzēsi! Nu, pasmaidi!... Viss atkal būs labi: pasēdēsim, parunāsim, pasmiesimies! Padejosim!...

Viktors izslēdz mūziku.

VIKTORS. Es nemāku dejot!

ELVIS. Iemācīsies!

VIKTORS. Nē!

ELVIS. Mums vēl ir desmit minūtes, vismaz!

Elvis ieslēdz citu mūziku, lēnāku. Tad satver Viktoru, lai dejotu. Tas izmisīgi pūlas atbrīvoties.

VIKTORS. Nē! Es nemāku!!!

ELVIS. Es esmu sieviete!...

VIKTORS. Ko?!!!

ELVIS. Nē, nu iedomājies, ka es esmu sieviete! Tu esi vecis! *Viens-div-trīs, viens-div-trīs*...Redzi, tu vari!

VIKTORS. Nevaru! Negribu!

ELVIS. Turi mani, turi! Tagad ved!...

Abi brīdi dejo, Viktoram patiešām arī dejas soļi sāk veikties.

VIKTORS. Cik pulkstenis? Viņas tūlīt būs!... Tomātus aizvāc!

Deja beidzas. Abi ātri elpo.

ELVIS. Minūtes piecas vismaz vēl!... Izskatās, ka es arī būtu skrējis, ne!... Sēdi! Tu te nejauši esi: ūdeni iedzert! Pie vecas paziņas ieskrēji. Sēdi! Mierīgi gaidi, bet es liešu tev ūdeni!...

Viktors patiešām arī sēstas un izliekas, kā Elvis licis.

VIKTORS. Tomātus noliec!

ELVIS. Sēdi mierīgi! Itin kā tu nekā pat nenojaut! Skan mūzika!...

VIKTORS. Nomierinies! Stāvi mierīgi!...

ELVIS. (*smejas*) Sadejojāties! Es tūlīt!...

Elvis pogā vaļā kreklu, nozūd zem letes.

Brīdi Viktors sēž, vairākkārt iekārtojas ērtāk, nepiespiestāk. Tad viņš skrien līdz ieejas durvīm, piesardzīgi palūkojas laukā, ieklausās – neviena nav. Viktors sēstas atpakaļ.

Elvis vēl rosās aiz letes neredzams.

Negaidīti Viktors ceļas un dodas prom. Elvis to pamana, kad Viktors ir jau no telpas laukā. Pogādams ciet svaigi pārvilkto kreklu, Elvis metas Viktoram pakaļ.

Pēc brīža atgriežas abi. Elvis sēdina Viktoru atpakaļ pie galdiņa.

ELVIS. Tu taču izej uz visiem laikiem! Uz visiem laikiem! Vairāk tev iespēju nebūs!

VIKTORS. Nekliedz uz vecākiem cilvēkiem!

ELVIS. Kliegšu! Sēdi!...

Elvis atkal metas aiz letes.

VIKTORS. Bet tu atceries?

ELVIS. Ko?

Viktors miedz Elvim ar aci.

ELVIS. Ko tu gribi?

VIKTORS. Ja viņas melo, mēs šitā! Pats teici!

ELVIS. Jā, skaidrs!... Ja melo.

Abi miedz viens otram ar aci, smejas.

Negaidīti otrpus bāra ārdurvīm atskan balsis, smieklī.

ULLA. (*balsis*) Ū-ū! Te kāds ir?! Vaļā?!...

ELVIS. Viss! Sēdi!!!

Elvis ieslēdz mūziku, metas laukā, apmeklētājiem pretī.

Dzirdamas neskaidras balsis, smieklī. Tie tuvojas.

Negaidīti Viktors lec augšā no krēsla un slēpjas aiz bāra letes.

Jau pēc mirkļa telpā ienāk ULLA ar VINETU, viņām nopakaļ arī Elvis.

ULLA. (*Vinetai*) Atkal tā pati mūzika! Kā toreiz, atceries? Tā, ko tu nedzirdēji, kad mēs pirmo reizi ienācām: bijī pārbijusies kā trusis! Atceries?

VINETA. Tu šausmīgi kliedz.

ULLA. Mūzika tā pati!

VINETA. Nu un?

ULLA. Cik te ir skaisti! Remonts? Sen jau? (*Elvim*) Kas noticis?

ELVIS. Nē, nekas!... Labi, ka ienācāt! Priecājos!

ULLA. Garām nācām – nejauši! Bez īpašiem nodomiem! Es uzsveru – nejauši! (*par telpu*) Nē, tiešām, daudz smukāk! Toreiz bija tā... bēdīgi.

VINETA. Tu atkal kliedz.

ULLA. Sarkanā krāsa ir aktuāla! Tik stilīgi! Man sarkanā vienmēr likusies tāda drusku vulgāra, bet tas jau atkarīgs tikai no paša uztveres, no paša galviņas: neviena krāsa nav slikta vai laba pati par sevi. Ļoti skaisti! (*Vinetai*) Piesēdīsim uz piecām minūtēm?

VINETA. Tu teici, tikai degunu pabāzīsim.

ULLA. (*Elvim*) Kur te bija tualete?

ELVIS. Pirmās durvis pa labi.

ULLA. (*Vinetai*) Tev vajadzēja.

VINETA. Nevajag vairāk.

ULLA. (*Elvim*) Jums ir apmeklētāji, cienītais!

ELVIS. Protams! Kokteili? Tīru kaut ko?

ULLA. Jā!

VINETA. Tad kokteili vai tīru?

ULLA. (*smejas*) Netīru kaut ko!...

VINETA. (*prom*) Kokteilis, tualete, tā pati mūzika.... Pirms pusgada viņiem te bija *happy-end*. Ulla bija meklējusi, meklējusi un beidzot atradusi. Pilnīgs apdullums tas bija: iemīļējusies kā padsmitniece. Vismaz piecas reizes man būtu bijis viņai jāizsaka stingrie rājieni: es esmu viņas direktore. Darbā viss bija kājām gaisā, bet es sapratu, jo... Vienā vārdā: viņi laimīgi dzīvoja kādus divus mēnešus. Viss viņiem tur notika. Sekss – jā! Pilnīga laime. Bet tad vienu dienu – viss! *Nesapratāmies!* ... Es taču viņu pazīstu: viņa ir laba. Bailīga, nedroša, bet laba. Tāpēc tik skaļa. Un puisis jau arī izskatās tīri ciešams... Ja divi cilvēki dzīvo kopā, tad viņi vairs nedzīvo atsevišķi. Un tas ir jāsaprot, un ir jāpiemērojas, un nav jāmēģina otrs pārtaisīt, un, pats galvenais, nav no tā otra jābaidās.... Vienā vārdā: ir pagājuši četri mēneši. Mēs ejam uz pilsētu jautri pavadīt vakaru – jauns spāņu krodziņš ir vaļā, un pēkšņi: *Ieskrienam mūsu lielās laimes ūķī?!...* Tā ir nežēlīga ironija. *Mūsu* tāpēc, ka... Nav būtiski. Iesākumā, es domāju – joko. Nē – *ieskrienam, ieejam, intereses pēc...* Skaidrs, vai ne? Grib puisi atpakaļ. Fizioloģija. Droši vien. Labi, arī tas ir attaisnojums. Bet kāda garantija, ka nav atkal uz diviem mēnešiem? Es jau redzu: viņš jau arī gatavs. Bet skaidri un gaiši viens otram pateikt nevar. *Tā pati mūzika, tik stilīgi sarkans...* Cik naivi, sirsnīgi.

Protams, es nedrīkstu iejaukties, bet viņa man arī ir palīdzējusi... Nē, es klusēju!

(*Elvim*) Cik stilīgi sarkans!...

Elvis ir atnesis abām dāmām kokteiļus – Vinetas pēkšņais skaļums
mulsina gan viņu, gan Ullu.

VINETA. (*Elvim*) Rūpējaties par saviem apmeklētājiem – jauki! Tikai nav jau
neviens.

ELVIS. Agrs vēl...

ULLA. Neviens nav vēl arī nācis? Mēs šovakar esam pirmās?

ELVIS. Nē, kāpēc. Ir, ir apmeklētāji...

VINETA. Neredzami.

ELVIS. Jā, neredzami.

VINETA. Aiz jūsu letes sēž, varbūt?

ELVIS. Nē, es muldu!

VINETA. Nervozējat?

ULLA. Vini!

VINETA. Varbūt man iziet? Lai jūs abi varētu parunāt!

ULLA, ELVIS. Nē!!!...

VINETA. Jūs to negribat?

ULLA, ELVIS. Nē!

VINETA. Kāpēc jūs abi tā kliežat?

ELVIS. Atvainojiet!...

ULLA. Iedzersim! Kāpēc tad mēs te vispār ieskrējām? Priekā!...

VINETA. Man stipru kaut ko.

ELVIS. Konjaku, šņabi?

VINETA. Jā.

ULLA. Tad konjaku vai šņabi?

VINETA. Nesiet!

ULLA. (*Vinetai, čukst*) Nomierinies!

VINETA. Uz sevi paskaties! Nu, dzer, dzer!... (*Elvim*) Kādu mūziku uzlieciet – uzreiz
viss būs kārtībā!

Elvis ieslēdz mūziku.

ULLA. (*prom*) Pirms pusgada Vinim te bija *happy-end*. Meklēja, meklēja, beidzot atrada. Viņa ir mana direktore. Bet toreiz pilnīgi kā pa mākoņiem – vismaz desmit rājienu man neizteica: bija pilnīgi izkususi: samīlējusies kā tāda padsmītniece... Četrus mēnešus dzīvoja pie sava... tomātu karaļa. Tāds simpātisks vīrietis. Bet tad pēkšņi viss – cauri. Bez skandāliem – viņa saka. Pēc tam sākās... divi rājieni vienā dienā, un ne par ko! Es taču redzu: tā sanāca, bet atpakaļ taču neprasīsies – lepnums neļauj. Var jau saprast. Tāpēc mēs arī esam te – lai satiktu viņas tomātu veci. (*par Elvi*) Ar tur stāvošo vīrieti mums viss ir sarunāts – viņš ir atbildīgs, lai viņi abi te satiktos. Būtu bijis labāk, ja *tomāts* jau būtu bijis te, bet nekas. Viņam jābūt kuru katru mirkli! Itin kā nejauši... Tikai Vinis – kā juzdama, ir nikns. Sliktas atmiņas par šo vietu. Nē, labas, kuru vairs nav... Uzdevums kļūst grūtāks, bet, kamēr nebūs noslēgts miers, mēs viņus ārā no šejienes nelaidīsim. Gaidām!... Kāda man tur interese? Nekāda!... Nē, ir gan: lai mana direktore atkal paliek par cilvēku! Vairāk nekas mani te nesaista. Pilnīgi nekas!

Vineta aplūko Viktora nesto tomātu spaini.

VINETA. Kāpēc tas te? No kurienes?

ELVIS. Tāpat...

ULLA. Baigi stilīgi! Sarkans uz sarkana! Tie ir īsti?

VINETA. Jā. Ļoti labi tomāti. Esat sākuši te barot? Tomātu krogs?

ELVIS. Nē, dekorācija, tiešām!...

VINETA. Bieži jāmaina. Kāds jums piegādā?

ELVIS. Nē!

VINETA. Pats audzējat?

ULLA. Vini!

VINETA. Es taču drīkstu pajautāt?

ULLA. Tas nav tā, kā tu domā.

VINETA. Es neko nedomāju.

ULLA. Es zinu, ko tu domā. Mēs visi zinām. Un pat tad, ja tas tā arī būtu, ko tad tas nozīmē?

VINETA. Kas?

ULLA. Tomāti! Parasti, sarkani tomāti!

VINETA. Es labi dzirdu.

ULLA. Būtu oranžs interjers, būtu apelsīni. Būtu zaļš – gurķi...

VINETA. Būtu zils...

ULLA. (*smejas*) Pārsalis tomāts! Prozit! Tu pasūtīji kaut ko stipru!

Abas iedzer.

ULLA. (*Elvim*) Neviena, neviens vēl šodien nav bijis? Mēs pirmās?

ELVIS. Bija. Bet tagad nav.

Paslepeni no Vinetas Elvis dod Ullai mājienu par letē sēdošo Viktoru.

Kad Vineta pamana viņa neizprotamos žestus, Elvis steigšus apraujas.

ULLA. Nepatika? Vairāk nenāks?

ELVIS. Ja jūs otrreiz ienāksit, te noteikti vēl kāds būs atnācis.

ULLA. (*Vinetai*) Ienāksim otrreiz?

VINETA. Priekš kam?

ULLA. Nu, tāpat.

VINETA. Ejam prom?

ULLA. Jā. Un ienāksim vēlāk otrreiz!

VINETA. (*Elvim*) Klausieties, jaunais cilvēk – apsēdieties te! Nāciet, nāciet!

ELVIS. Es darbā esmu, kāds ienāks...

VINETA. Nāciet šurp!

ULLA. Vini!

Elvis tomēr paklausa, sēstas pie dāmu galdiņa.

VINETA. Nav jāvicinās tantei aiz muguras! Nāciet meitenei klāt, un sakiet skaidri un gaiši: *biju cūka atzīstos, piedod un atvaino, nekad vairs tā nedarīšu*. Un viss būs kārtībā.

ULLA. Vini!

VINETA. Labi, es nezinu, kas jums tur īsti ir bijis, bet kāpēc tad viņa te tā skrēja?

ULLA. Ne jau tāpēc!

VINETA. Kāpēc tad?

ULLA. Tāpēc, ka... un kāpēc ne?

VINETA. (*Elvim*) Sieviete jums pati pienes sevi klāt! Man iziet? Tiksit paši galā?

ELVIS. Nē!...

ULLA. Vini, netēlo te direktori!

VINETA. Jā, dzīvot es nemāku, mamma teica, bet kaut ko es no tās dzīves tomēr saprotu. Cilvēkiem ir jābūt godīgiem, atklātiem, patiesiem un godīgiem. Un atklātiem. Nu!

ULLA. Ko *nu*?

VINETA. Par viņu skaidrs, bet jūs, jaunais cilvēks? Mūsdienās vīrieši pār lūpu pārsplaut nevar! Nē, skaidrs, jūs esat vecis, īsts vecis, bet kaut kas taču jums trūkst, piekrītat? Nē, jums visas smadzenes neaug zemāk par jostas vietu, bet kaut kas tomēr trūkst! Kas tas ir? Es jau nezinu. (*par Ullu*) Viņa jau nestāsta, kas jums tur ir noticis, bet tas taču nevar būt nekas tik pārdabisks, lai divi cilvēki nespētu to atrisināt. Abi reizē! Ieskatīties godīgi viens otram acīs – lūdzu! Ievilkiet elpu – lūdzu! Un atvērt muti, lai pateiktu tikai vienu vienīgu teikumu: *nekas taču nav noticis!* – lūdzu! Jā, kāpēc ne abi reizē?! Lūdzu, lūdzu! Neskatieties uz mani, skatieties viens uz otru! Tāpēc jau mēs vispār esam te! Kāpēc tad mēs būtu te nākuši?! Jūsu abu dēļ! Divi normāli, jauki cilvēki! Jūs saprotat, ka dzīvē taču satiekas tikai divi ļoti konkrēti cilvēki. Nevis vispār kaut kādi divi. Jūs, tieši jūs divi, un neviens cits! Jūs nesaprotat! Divi no miljoniem, miljardiem! Esiet godīgi viens pret otru! Nu!... Nu, taču! Jūsu vietā, es to izdarītu, nešauboties! Tas taču ir tik vienkārši!... Nu! Abi reizē: *nekas jau nav noticis!*...

Viktors sper soli, lai nokļūtu Vinetas redzeslokā – viņš ir izlīdis no letes apakšas jau pirms laba brīža.

VIKTORS. Nekas jau nav noticis!...

Brīdi telpā ir kluss.

VINETA. (*Viktoram*) Jūs pa durvīm neienācāt...

VIKTORS. Pa logu, ielidoju...

VINETA. Tas ir negodīgi! Jums nav tas ienācis prātā, nevienam? Jūs to... tas bija paredzēts, sagatavots tā?

ULLA. Bet kas tur tāds?

VINETA. Jūs pataisījāt mani par muļķi – vairāk jau nekas!

VIKTORS. Kāpēc?

ULLA. Nekas jau nav noticis!

VINETA. (*Viktoram*) Zemiski! Pielavīties pa klusam!... Jūs esat no visiem viszemiskākais! Viņus es vēl saprotu, bet jūs... Tas ir nelietīgi! Jūs to saprotat? Apjēdzat? Nedrebiet!...

ULLA. Varbūt jums tomēr ir vērts parunāt?

VINETA, VIKTORS. Nē!!!...

Viktors strauji apmetas un iziet. Brīdi kluss.

VINETA. Paldies, draudzene!

ULLA. Es nezināju...

VINETA. Nemelo vismaz! Kurš tad to izdomāja? (*par Elvi*) Ne jau viņš – tas taču skaidrs! (*Elvim*) Jūs vēl varat man acīs skatīties?!

ULLA. Zini, tas ir smieklīgi!

VINETA. Protams, otra cilvēka jūtas vienmēr ir smieklīgas! Pašu gan ir īstas un svētas!

ULLA. Labi, mēs esam vainīgi, bet tas taču tagad nav galvenais!

VINETA. Tu man pajautāji, vai es gribu ar viņu runāt?

ULLA. (*par Elvi*) Un tu man jautāji, vai es gribu ar viņu?

VINETA. Bet jūs taču gribat! Aklai aintai redzams!

ULLA. Nē, negribu!

VINETA. (*Elvim*) Labi, ka viņa atteicās ar jums runāt, ļoti labi! Jums ir noveicies! Jūs vēl esat brīvs un laimīgs, novērtējiet to! Un nemaz jūs neesat tik nesmuks, ja ieskatās! Katrā cilvēkā ir arī dvēsele kaut kāda! Drošāk skatieties dzīvē – jūs noteikti savu īsto mūža meiteni vēl atradīsiet, noteikti atradīsiet!

Ulla metas laukā no bāra.

VINETA. (*Elvim*) Neskrieniet viņai pakaļ!

ELVIS. Mēs slēdzam ciet!

VINETA. Nupat taču atvērāt!

ELVIS. Tehniski iemesli...

VINETA. Jūs taču nedusmojaties uz mani?

ELVIS. Nē, protams.

VINETA. Jums nav uz mani jādusmojas.

ELVIS. Es nedusmojos.

VINETA. Tad pasmaidiet!

ELVIS. Mēs slēdzam ciet!

VINETA. Kā jūs domājat, man būtu jāskrien viņam pakaļ?

ELVIS. Kā es to varu zināt?

VINETA. Viņš... ir labs cilvēks, tā tas ir... Man bija labi, ļoti labi tos mēnešus... Es pati esmu idiote, tā tas ir. Un kāpēc es nevaru tikt pati ar sevi galā? Nu, pasakiet! Jūs taču arī nevarat! Un viņa arī nevar. Kāpēc? Viss taču ir tik vienkārši – divi cilvēki grib būt kopā!...

Viņa izņem no somiņas tabletes, taču Elvis ūdens vietā atnes Vinetai degvīna glāzīti. Viņa izdzer to vienā rāvienā.

ELVIS. Skrieniet viņam pakaļ.

VINETA. Un jūs?

ELVIS. Jāstrādā...

VINETA. Teicāt – slēdzat ciet.

ELVIS. Visviens tur nekas neiznāks.

VINETA. Iznāks!

ELVIS. Jūs taču pati zināt, ka ne. Vai tad ne?

VINETA. Apzvērēt nevaru...

ELVIS. Nekad viņa te vairs neienāks.

VINETA. Nu, piedodiet, ja varat. Bet jūs pats arī bijāt vainīgs!...

ELVIS. Protams...

VINETA. Nu, uz redzēšanos. Varbūt kādreiz.

ELVIS. Visu labu.

Vineta ceļas, iet prom.

VINETA. Vismaz kādu mūziku uzlieciet! Lai nav tik bēdīgi!

Elvis ieslēdz mūziku.

VINETA. Skaļāk! Un smaidiet! Jūs taču esat darbā!

Vineta strauji iziet.

Pēc brīža Elvis slēdz mūziku laukā.

ELVIS. Tas viss notika pirms stundas. Es aizslēdzu durvis. Šodien vienalga te neviens vairs nenāks. Durvis ir ciet. Un es atkal esmu pilnīgi brīvs.

Viņš ielej vairākas degvīna glāzītes, taču tad izlej tās atkal laukā.

Tiešām, uz ko tad es cerēju? Ja divi cilvēki nevar sadzīvot, tad nevar. Un ir pavisam muļķīgi dzīvot ilūzijās... Nē, šī meitene tiešām bija mana... sapņu princese.

Satikāties nejauši: viņas direktore sarakstījās pēc iepazīšanās sludinājumiem, Ulla rakstīja viņas vietā, es atbildēju, un... vispār mēs satikāties. Nekad mūžā varbūt nesatiktos, garām paietu. Es tajā laikā biju baigi sailgojies pēc kāda, rakstīju par visādām zelta zivtiņām: ticēju, ka dzīvē var tādu noķert. Tāds sentiments bija uznācis. Nē, viņa nebija nekāda zelta zivtiņa, viņa bija pavisam citādāka nekā es biju iedomājies! Bet mēs jau pirmajā vakarā nokļuvām gultā, nu, kopā... Nedēļu es būru neatvēru... Un tad sākas tā īstā dzīve. Nē, no sākuma jau mēs smaidām, augstsirdīgi neņemam galvā to idiotismu, ko tas otrs sastrādā. *Gan jau pāries!* Un vēl paši drusku tādi pārāki jūtamies. *Nu, staigā ar zeķēm, nevar čības uzvilkt! Kā jums patīk?! Bet nekas!...* Tas iesākumā. Nē, sekss notiek! Tur viss kārtībā! *Bet kurš šodien traukus nenomazgāja?* Nē, es nemaz neesmu tāds, kā izskatās. Jūs domājat, es biju zem tupeles? Es pūlējos būt! Jā! Zināju, ka tā būs vieglāk, mierīgāk. Bet nesanāca! Ir lietas, ko es nevaru otrā cilvēkā nekādi saprast. Tikai dažas. Viņa jau gan ir cimperlīgāka. Man ir tikai dažas utis – viena-divas. Nu, trīs, augstākais četras. Bet nevaru pārķāpt, un viss! Un vai tad man nav tādu tiesību? Katram ir tiesības! Mēs katrs esam individualitātes, personības! Mums katram ir pasaules uzskats!... Bet todien mēs sastrīdējāmies par kurpju suku. Man nepatīk pat domāt, bet tā bija. Viņa teica, ka es neesot nolīcis vietā, es teicu, ka viņa nav nolikusi. Es tiešām esmu drusku pedants. Es nevarēju nenolikt. Man tā likās. Bet viņa bija pārliecināta. Un tad es arī! Tas bija ļoti principiāli! Nebija kurpju sukas! Mans pasaules uzskats ir tāds, ka kurpju sukas atrašanās tai noskatītā vietā ir eksistenciāli svarīga!... Nē, man, goda vārds, nebija svarīga suka, es vienkārši nevarēju... es taču sevi pazīstu, es nevarēju to nenolikt vietā! Viņa arī... Viņa izgāja, es izgāju. Un mēs abi gaidījām, kad otrs piezvanīs. Četrus mēnešus. Nē, es nevaru nemaz izstāstīt, kādā murgā es dzīvoju pirmās divas nedēļas. Nezvanīšu, jo neesmu vainīgs! Es pat atradu to suku – zem skapīša. Mēs abi, iespējams, bijām nolikuši to vietā: suka bija vienkārši aizkritusi aiz tā skapīša. Es gaidīju viņas zvanu, lai tad augstsirdīgi viņai atbildētu – *zini, suka ir atradusies!*... Nezinu, ko viņa gaidīja... Bet sukas pazušanas ceturtā mēneša gadadienā, es viņai piezvanīju. Es piezvanīju!... Lai ierosinātu viņas direktores randiņu ar tomātu veci! Nu!... Gribu teikt kaut ko citu, nē – dzirdu, kā runāju pilnīgas muļķības! Nevaru pateikt, ka vajadzētu tā kā saskrieties, un viss. Pat tekstu biju sīki

izdomājis, ka *nekas jau nav noticis*... Un es taču tiešām nebiju vainīgs!... Un tad viņš atnāca, un tad viņas abas atnāca, un tad viss notika tā, kā tas notika. Un es atkal biju pilnīgs ķīselis – nevarēju izspiest no sevis pat to, ko man priekšā teica, un atkal meitene, kuru es... cienu... labi, drusku vairāk, bet nezinu, vai mīlu... tā meitene ir izgājusi no šejienes laukā un diez vai kādreiz atgriezīsies. Un diez vai es vairs ceturtajā viņas aiziešanas mēneša gadadienā viņai piezvanīšu. Viņa taču man pat mājienu nedeva, ka gribētu atkal ar mani runāt. Par mums runāt!... Nekas! Man ir darbs. Darbs, kurā visu dienu ir jāsmaida. Un es smaidu!... Neesmu to stāstījis? Es vienreiz sarēķināju: es pieleju kādus sešus līdz astoņus tūkstošus glāžu dienā! Jā! Cik glāzes es esmu pielējis visā dzīvē?! Es mēģināju uzzināt - *Giness* par to neinteresējoties: neesot iespējams fiksēt noteiktu skaitu noteiktā laika nogrieznī. Viena atsevišķa cilvēka dzīve nav laika nogrieznis. Un rekordistu arī laikam būtu pārāk daudz...

Negaidīti Elvis klust – viņš ir pamanījis telpā ienākušo Ullu.

ULLA. Viens pats?

ELVIS. Viņa aizgāja.

ULLA. Ko tu pūties?

ELVIS. Es te kārtojos.

ULLA. Es taču redzu.

ELVIS. Nobijies, ka atlaidīs? Atskrēji atvainoties direktorei? Nav, aizgāja.

ULLA. Neko nepiedāvāsi?

ELVIS. Vajag?

ULLA. Klausies, izrunāsim varbūt vienreiz? Skaidri un gaiši.

ELVIS. Kokteili?

ULLA. Apsēdies!

ELVIS. Es esmu darbā.

ULLA. Visu šito putru taču tu esi savārījis – tu to saproti?! Tu, svētais mans! Tev nav ienācis prātā, ka tas tiešām bija cūcīgi pret Vini. Tāda sīka, nevainīga viltība! Tu nemaz neesi padomājis, ka viņi abi ir jau gados. Jā, mēs ar tevi tiešām vēl kaut ko varam atrast – viņai taisnība. Un atradīsim droši vien: vēl ir laiks. Bet viņa... Tu nostādīji viņu pilnīgi stulbā situācijā! Mēģini ielīst viņas ādā – tu taču nevari! Negribi. Un tad parādās tāds *mačo*... treniņtērpā!

ELVIS. Viņš pats ielīda... un izlīda pats...

ULLA. Tu taču nekad nebūsi vainīgs, protams. Es taču aizmirsu!

ELVIS. Tu pati piekriti, ka vajadzētu viņiem uzrīkot randiņu!

ULLA. Es tev zvanīju?! Es ierosināju?! Tu zvanīji man! Tu biji to izperējis! Jā, un es, zoss, piekritu. Nesaprotu, kas ar mani bija noticis, temperatūra varbūt... Un nesmīni! Jā, es esmu pietiekami naiva! Nesmīni!

ELVIS. Es nesmīnu...

ULLA. Pat nepadomāju, kas tur var beigās sanākt! *Jā, labi – darīsim labu darbu!* Kāda velna pēc?! Nekad nedari tuvākajam labu, nekad! Viņi to tikai pēc tavas nāves novērtē!

ELVIS. Un es?

ULLA. Ko – tu?

ELVIS. Kāpēc man to vajadzēja, kāpēc es zvanīju tev?

ULLA. Kā es to varu zināt?!

ELVIS. Tu zini.

ULLA. Tiešām? Kāpēc? Tavs tomātu sagādnieks lūdza?... Spaini noslēpt nevarēji?!

ELVIS. Tu zini, kāpēc es zvanīju.

ULLA. Nav man citu versiju.

ELVIS. Tad nekā.

ULLA. Tad nekā.

ELVIS. Visu labu.

ULLA. Visu labu.

ELVIS. Visu labu.

ULLA. Bet tu taču nepateiksi, nu neparko!... Kāpēc tu sēdies – darbā taču esi!... Uī, kāds ērgļa skatiens! Nu gan es bīstos!...

ELVIS. Tu atceries to dienu? Atceries, par ko mēs sastrīdējāmies?

ULLA. Stop, stop, stop! Es neesmu te nākusi, lai runātu par mums.

ELVIS. Tad kāpēc tu te sēdi? Te esmu tikai es, neviena cita nav!

ULLA. Bet mēs taču vienojāmies, ka padzīvosim drusku atsevišķi, un tad redzēsīm.

ELVIS. Mēs vienojāmies? Kad?!

ULLA. Nu, nav jau vienmēr viss vārdos jāpasaka...

ELVIS. Es atradu to suku.

ULLA. Kādu suku?

ELVIS. Kurpju suku. Brūna ar melniem sariem.

ULLA. Nu?...

ELVIS. Es suku atradu! Tā bija aizkritusi aiz skapīša!

ULLA. Tu man to stāsti? Ar mani runā?

ELVIS. Likās, ka kāds nav nolīcis to vietā, bet tā bija aiz skapīša.

ULLA. Nu, jauki...

Ulla ceļas, lēni kāpj uz bāra izeju.

ELVIS. Pagaidi!

ULLA. Man jāskrien! Nenāc!...

ELVIS. Mēs sastrīdējāties par suku!

ULLA. Kādu suku?!

ELVIS. Kurpju suku!!!... Tu nenolīki vietā, es nenolīku vietā, bet tā bija aizkritusi aiz skapīša!!!... Par to mēs sastrīdējāties!!!...

ULLA. Bet tas ir stulbi...

Elvis sāk skaļi smieties.

ELVIS. Četri mēneši! Četri mēneši!!!...

ULLA. Tas nevar būt...

ELVIS. Tas ir tā! Mēs nerunājām četrus mēnešus tāda iemesla dēļ, kuru tu vispār nezini, piemirsusi esi!

ULLA. Bija cits iemesls...

ELVIS. Kāds?

ULLA. Es neatceros vairs, bet noteikti ne suka...

ELVIS. Es biju ne tā kreklu nometis? Es biju čības aizmirsis? Es krējumu nebiju nopircis? Kaut kas trakāks? Es ar pliku pakaļu ezīšus spaidīju?!...

ULLA. Nav asprātīgi!...

ELVIS. Tu saproti?! Tu vispār saproti?!... Bet es taču arī esmu labais – vajadzēja četriem mēnešiem paiet, lai es tev piezvanītu beidzot, un tad muldētu visādas muļķības, kāpēc mums jātiekas! Idiots!...

ULLA. Nomierinies...

ELVIS. Un tu taču arī nāci uz šejieni manis dēļ! Vai tad ne?!... Nu... tomēr direktores dēļ, ja?

ULLA. (*smejas*) Jā...

Elvis strauji skauj Ullu, viņi skūpstās.

ULLA. Es biju nozvērējusies: nekad, nekad vairs!..

ELVIS. Vienas sukas dēļ...

ULLA. Bet tas nevar būt!...

ELVIS. Vari neticēt! Lūdzu!

Elvis raisās no Ullas vaļā, viņa tomēr to skauj pati un skūpstā.

ULLA. Apsoli man, ka nekad, nekad vairs mēs sukas dēļ!...

ELVIS. Bet ne jau es viņu nenoliku...

ULLA. Es arī ne, zini. Kāpēc lai es vispār būtu ņēmusi...

ELVIS. Bet es nevarēju nenolikt, nu tiešām.

ULLA. Tad tomēr es nenoliku, ja?

ELVIS. Kāpēc tu kliez?

ULLA. Muļķis!

ELVIS. Pati!

ULLA. Viss!!!

ELVIS. Viss!

ULLA. Nekad vairs sukas dēļ! Solos.

ELVIS. Bet man ir liekšķere pazudusi arī...

Abi smejas, skūpstās.

VINETA. (*balss*) Vaļā? Hallo, jūs tur esat?...

ELVIS. (*čukst*) Slēpsies?

ULLA. Ko mēs viņai teiksim?

ELVIS. Slēpies!

ULLA. Tu zini?

ELVIS. Nē...

Ulla slēpjas aiz bāra letes, bet nākošajā acumirkļī jau ienāk Vineta.

Elvis steigšus ieslēdz mūziku.

VINETA. Neiztraucēju?

ELVIS. Nē, lūdzu! Kādu kokteili? Stipru kaut ko?

VINETA. Minerālūdeni.

Viņa sēstas pie galdiņa, ņem no somas laukā tabletes. Elvis gan Vinetai atnes degvīna glāzīti, ko viņa veikli izmet.

VINETA. Varbūt mūziku varētu izslēgt? (*Elvis to dara*) Nē, pārāk kluss. Nē, neslēdziet iekšā...

ELVIS. Vēl kaut ko piedāvāt?

VINETA. (*par tomātiem*) Tad tomēr viņš jums piegādā, man bija taisnība.

ELVIS. Nav viņš nācis atpakaļ.

VINETA. Es par to nemaz neinteresējos! Lai jums tas būtu pilnīgi skaidrs.

ELVIS. Bet, ja viņš atnāks, ko man viņam teikt?

VINETA. Labi tomāti, sakiet. Melots nebūs.

ELVIS. Nē, es domāju, viņš varētu jūs meklēt.

VINETA. Viņš vairs nesaņems drosmi – pēc tā, ko es viņam pateicu. Un vispār – mēs par viņu nemaz nerunājam.

ELVIS. Es varētu viņam piezvanīt... Tikai neatbildiet uzreiz!

VINETA. Es vispār neatbildēšu.

ELVIS. Jūs teicāt: jums ir bijis ļoti – jūs pati tā teicāt – ļoti labi jums ir bijis, un...

VINETA. Mana draudzene te ir bijusi?

ELVIS. Nē! Kāpēc?

VINETA. Neizskatāties nelaimīgs. Ātri pārgājis.

ELVIS. Nē, kāpēc?! Es... man... Mēs par to tagad nerunājam.

VINETA. Tad parunāsim.

ELVIS. Nav ko runāt!

VINETA. Jūs viņu vairs acīs redzēt negribat, ja?

ELVIS. Neesmu to teicis.

VINETA. Ar viņu nav iespējams sadzīvot, ja?

ELVIS. Neesmu to teicis.

VINETA. Viņa ir gatavā ragana?

ELVIS. Neesmu to teicis.

VINETA. Un jūs ilgojaties pēc viņas!

ELVIS. Neesmu to teicis... Un vispār, izbeidziet! Ko jūs gribat?!

VINETA. Es gribu atvainoties viņai. Es aizvainoju viņu, nepadomāju un aizvainoju. Un jūs arī aizskāru, laikam. Piedodiet. Mēs uzvedamies tā tikai tāpēc, ka... nu, nelaimīgi esam. Un darām visu, lai ne par ko nekļūtu laimīgāki. Nezināt, varbūt tur arī ir dzīves jēga, kaut kāds progresa virzītājspēks, ko?... Vienā vārda: es viņai atvainojos. Patiesi atvainojos... Varēsit viņu atrast, nodot?

ELVIS. Labi, es mēģināšu... Nezinu gan, kad un kur...

VINETA. Neērti nav?

ELVIS. Kāpēc?

VINETA. Lien laukā!

ELVIS. Es?... No kurienes?...

Vineta iet pie bāra letes.

VINETA. Laukā lien.

ELVIS. Kāpēc jūs domājat, ka tur kāds ir? Viņš tiešām nav nācis atpakaļ!...

VINETA. Es tev jau atvainojos, lien laukā.

Virs letes parādās Ulla.

ULLA. Es tev arī...

VINETA. Padejosim, varbūt?...

Abas smejas. Elvis ieslēdz mūziku.

VINETA. (*Elvim*) Jūsu profesijā melot ir jāmāk!

ELVIS. Es māku!... Tas ir, nu, kad vajag...

VINETA. Es zināju, ka tu nāksi atpakaļ.

ULLA. Pat netaisījosi!

VINETA. (*par Elvi*) Viņam gan ērti: jāstrādā, nekur iet nevar, pakaļ nevienam skriet arī ne. Zina, ka klāt atnāks.

ULLA. Vini!

VINETA. Par ko tad tas kašķis jums bija?

ULLA. Neparko...

VINETA. Tā nenotiek.

ULLA. Nu, tiešām! Neparko. (*Elvim*) Vai ne?

ELVIS. Tā var teikt.

VINETA. Un kā vēl var teikt? Par ko tad?

ELVIS. Neparko, tiešām.

VINETA. Iemesls ir vienmēr.

ULLA. Un kas jums tur bija?

VINETA. Nekas.

Ulla ar Elvi smejas.

VINETA. Nē, tiešām! Nē, es saprotu, ka izklausās neticami, bet mums tiešām nekas tāds nebija! Pilnīgi nekas! Viss bija labi.

ELVIS. Tikai suka aiz skapīša aizkrita...

VINETA. Kas?

ULLA. Jā, mums abiem suka aiz skapīša aizkrita.

VINETA. Nu un?

ULLA. Nekas. To taču nemaz izstāstīt nevar, neviens neticēs.

VINETA. Izstāsti.

ULLA. Tad tu gribi viņu atpakaļ?

VINETA. Nē!... tas ir... nu nekas taču nesanāks, citādi sen jau...

ULLA. Ja mēs vēlreiz ar viņu sarunātu, tu nāktu?

VINETA. (*par Elvi*) Mēs neesam vienas...

ULLA. Viņš paliks!

VINETA. Tev jāsaprot... tās ir ļoti smalkas lietas...

ULLA. (*Elvim*) Zvani!

VINETA. Ne jau šodien! Es neesmu gatava!

ULLA. Un kad tu būsi gatava?

VINETA. Nākošnedēļ, kaut kad, varbūt...

ULLA. Un kas nākošnedēļ būs mainījies? Nekas. Nekas taču nav noticis, turklāt – pati teici. (*Elvim*) Zvani! (*Vinetai*) Vari mani atlaist no darba!

VINETA. Un atlaidīšu arī!

ELVIS. Bet ja viņš nenāks, negribēs?...

VINETA. Jā, tiešām!

ULLA. Zvani!!!

VINETA. (*par Elvi*) Redzi, cilvēks saprot!

ULLA. (*Elvim*) Tūlīt es pazaudēšu suku! Šķiršos!!!...

VINETA. Labi! Bet... uz jūsu atbildību!

ULLA. Kur jāparakstās?

VINETA. Izbeidz!... Tu nesaproti...

ELVIS. Zvanu?...

Nākošajā mirklī gan skaļi noblīkšķ bāra ārdurvis, dzirdams, ka ienākušais cilvēks ir pamatīgi aizsiesies.

VIKTORS. (*balsis*) Esi tur?! Ē-ē!... Dzirdi?!...

VINETA. Viņš ir ievainots! Uzbrukums!...

Elvis metas uz durvīm. Rosība tur ir skaļa. Visbeidzot Elvis ir atpakaļ – viņš stiepj lielu, smagu koferi. Nolicis to zemē, Elvis steigšus atgriežas gaitenī.

VIKTORS. (*balsis*) Ātrāk, ātrāk!...

ULLA. Kas notiek? Tu nojaut?...

Elvis ienes vēl vienu koferi.

ULLA. Nu?!

ELVIS. Ar taksi atveda!...

Viņš atkal izskrien.

VINETA. Paslēpjamies? Abas.

ULLA. Tās ir tavas mantas?

VINETA. Nē, es tur nekā neatstāju.

ULLA. Tomāti? Kas tur ir?...

VINETA. Paslēpjamies!...

ULLA. Nebaidies! Tu neesi viena!... Domā, viņam ar galvu kaut kas?...

Elvis nāk iekšā ar vēl diviem koferiem, arī Viktors viņam nopakaļ nes divus. Viktors ir pārgērbies, tomēr pie ļoti gaumīgā uzvalka uzsējis pārlietu košu kaklasaiti.

VIKTORS. O! Visi vēl te! Ļoti labi! Nebūs zīmīte jāraksta!

ULLA. Nekliedziet, lūdzu!

VIKTORS. Es vispār kliegt nemāku!

ULLA. Lūdzu, sakiet, kas jāsaka, un ejiet prom! Un mantas savāciet!

VIKTORS. Nav man uroloģija!

ULLA. Es zinu! Es jau sen jums atvainojos!

VIKTORS. Un galvā arī man viss ir kārtībā!

ULLA. Bet jums jāsaprot, ka...

VIKTORS. Man tikai vienam kaut kas jāsaprot, protams! Es vienīgais esmu neattīstīts!

ELVIS. Nevieni to nesaka.

VIKTORS. Tevi taču arī jā jākā ezi! Es dzirdēju visu!

ULLA. Jūs kaut ko gribējāt teikt! Lūdzu! Kam?

VIKTORS. Savam labākajam draugam! (*ņem tomātu*) Labi, ka vēl sastapu tevi, mans draugs, nebūs zīmīte jāatstāj!

ULLA. (*Vinetai*) Šis cilvēks vēlas tev kaut ko teikt!

VINETA. Izbeidz!

VIKTORS. (*Ullai*) Šim cilvēkam jau sen ir vārds!

ULLA. Atvainojos – labi!

VIKTORS. (*Vinetai*) Tagad es varu?

VINETA. Jā...

VIKTORS. Paldies!

Viktoram acīmredzami ir kas ļoti būtisks sakāms, taču īstie vārdi labu brīdi nerodas.

VIKTORS. Es nevaru, kad viņi skatās!

ULLA. Nekur viņa ar jums neies!

ELVIS. Mēs iziesim.

ULLA. Kāpēc?! Pametīsim viņu vienu?!

ELVIS. Tepat blakus...

VINETA. Ejiet.

ULLA. (*Viktoram*) Mēs būsīm tepat!

VIKTORS. Pārmeklējiet! Nu! Varbūt man ir nazis! Revolveris!...

Ulla ar Elvi iziet.

Brīdi Viktors saņemas, lai runātu.

VIKTORS. Laikam nekas mums nesanāk. Viss. Paldies. Uz redzēšanos.

Viņš steigšus dodas no telpas laukā, tomēr pēc mirkļa ir jau atpakaļ.

VIKTORS. (*par koferiem*) Es to vairs savā mājā neturēšu! Paldies! Nu, viss!

Viktors atkal metas laukā. Pēc mirkļa gaitenī atskan skaļa klauvēšanās.

VIKTORS. (*balss*) Ē-ē! Slēdz vaļā! Tu dzirdi?! Mums ir viss jau! Dzirdi?!...

Brīdi vēl Viktors klauvējas, tad atgriežas bārā.

VIKTORS. Slēgts! Un tagad mēs tā salabsim, viņi piespiedīs mūs runāt ar varu?!
Nekad! Nē!...

Viņš vēlreiz izskrien gaitenī, tomēr klauvēšanās ir velta. Viktors nāk
atpakaļ.

VIKTORS. Bērnudārzs! Naivi! Un kāpēc tu klusē?!

VINETA. Kliegt? Atmūķēt?

VIKTORS. Viņam taču te apmeklētāji var nākt!

VINETA. Pa logu?

VIKTORS. Tu domā, ka tas ir normāli? Labi! Lūdzu! Apsēdīsimies, sāksim runāt!
Nu, lūdzu, lūdzu!

Viktors sēstas pie viena no galdiņiem. Kad arī Vineta nosēžas - viņa
iepretim, Viktors atkal lec kājās.

VIKTORS. Jāsmejas! Mēnešiem mēs nerunājam, un tagad sāksim, ja?!

VINETA. Es gribēju tev atvainoties, es vienkārši...

VIKTORS. Par ko?! Mani tas neskar! Nemaz! Es esmu pilnīgi mierīgs.

VINETA. Bet tu taču te bijī atnācis, lai satiktos ar mani.

VIKTORS. Garām skrēju. Ūdeni padzert. Tomātus ienest.

VINETA. Tu taisījies kaut ko runāt ar mani. Kaut kā taču būtu bijis jāsāk, kaut kas
jāsaka – ko tu bijī izdomājis?

VIKTORS. Un tu?

VINETA. Es gan nejauši te ienācu: mani ieveda pa ceļam, es nezināju. Viņi slēpa no
manis, goda vārds! Es taču nebūtu nākusi, ja zinātu... Nē, nu tev ir jāsaprot... Es
nezinu, ko teikt. Būtu jādomā...

VIKTORS. Ne reizi neesi domājusi, nu... domās, es domāju.

VINETA. Tu esi?

VIKTORS. Es pirmais uzprasīju.

VINETA. Nu, biju.

VIKTORS. Un ko?

Vineta klusē.

VIKTORS. Nu, ka es... esmu vecs idiots? Ka es moderns neesmu, ja? Ka es... bailīgs
esmu, ja? Jā, esmu, bet...

VINETA. Tas ir tas, ko tu būtu man teicis? Kad sarunājāt, ka viņi mums randiņu rīkos.

VIKTORS. Nē, viņi teica, lai tikai sēžu un smaidu: gan jau kaut kā viss pats nokārtosies... Bet tā jau nenotiek, skaidrs!

VINETA. Kāpēc nenotiek?

VIKTORS. Redzi: nenotiek. Jārunā, jātaisnojas, pati saki.

VINETA. Varbūt labāk nemaz netikt līdz... nu, tai runāšanai. Vienkārši jādzīvo laimīgi, un viss.

VIKTORS. Bet mēs taču... nē, nu tu pie manis laikam biji nelaimīga, bet es... nu, man bija labi! Ļoti labi! Kā nekad visā mūžā! Jā, jā, es varu tagad pateikt!...

VINETA. Kāpēc neteici, kad es gāju prom?

VIKTORS. Bet nevar taču ar varu, nevar piespiest kādu dzīvot kopā, ja negrib!

Vineta negaidīti skauj Viktoru, skūpstā. Viņš tikai brīdi no pārsteiguma pretojas.

VINETA. Re, var.

VIKTORS. Kāpēc?...

VINETA. Nepatīk?

VIKTORS. Nē... Nu, un ko tagad?...

VINETA. Tu esi vecis, vai neesi?

VIKTORS. Jā, es neesmu vecis. Zinu! Četri mēneši un... neievilkta dāmu gultā! Zinu! Neesmu vecis, un laikam arī nebūšu!... Vienā mājā, blakusistabās, bet... Nemāku! Nemāku es spēlēt seksa gigantu, nu nezinu, kā to darīt, nezinu!... Kādi viņi izskatās? Nu, kādi?! Kas man bija jādara?... Nāk nakts, veras durvis, un es eju pa koridoru, plīks, pilnīgi plīks, es nāku. Es klauvēju pie tavas istabas durvīm. Nē, es neklauvēju! Es speru tās vaļā! Un tu ieklīdzies, jo redzi... nu, manu šito... Smejies? Smejies?!...

VINETA. Tieši tā es arī to iedomājos. Visus četrus mēnešus negulēju.

VIKTORS. Jā, es esmu briesmīgs!...

VINETA. Nē, es par sevi baidījos... Nu, tur tu stāvi uz sliekšņa, plīks, un es... Ko es? Nē, es zinu, ko divi cilvēki plīki dara, zinu, bet... Es taču speciāli izdomāju to *brīnumu: lai brīnums nepazūd*... Bail man bija! Ka nebūs tā...nu, es nemācēšu, un... Ai, vieglāk taču bija aizbēgt!... Nu, viss, pateicu! Pateicu, un... zini, nav vairs bail. Cik stulbi!... Es taču nevarēju, es, nevis tu! Un tu biji tik pacietīgs. Katru rītu es tev

klusībā *paldies* teicu. Cik muļķīgi!... Tu netici? Goda vārds, nekad es neesmu par tevi šaubījies, nekad! Tici man!... Nu, kāds tad tu esi pliks?

VIKTORS. Tagad?!

VINETA. Nē, protams!

VIKTORS. Bet kāds var ienākt!

VINETA. Pa logu?

VIKTORS. Tiešām? Tagad?...

VINETA. Viņi var ienākt, viņiem ir atslēga.

VIKTORS. Nu ja!... Bet viņi taču ir bezkaunīgi, vai ne?! Tā taču nedrīkst darīt!

Iespundēt kā zvērudārza būrī, un gribēt, lai mēs... Tas taču nav iespējams!...

Abi smejas, Viktors noskūpsta Vinetu.

VINETA. Un ko mēs tagad darīsim?

VIKTORS. Šovakar? Pie manis?

VINETA. Bet ko mēs tagad darīsim?

VIKTORS. Dejosim!

VINETA. Tu nemāki dejot!

Viktors metas ieslēgt mūziku, pagriež to stipri skaļi, tad uzlūdz Vinetu, satver.

VINETA. Ko mēs dejosim?

VIKTORS. Tu tagad esi sieviete!

VINETA. Tu šaubies?...

VIKTORS. Es tevi turu! Tā, tagad es vadu! Es esmu vīrietis!...

Iesākumā deja ķeras, tomēr mazpamazām soļi kārtojas. Bāra telpa gan ir piekrauta ar Viktora atvestajiem koferiem, kādēļ abi iet dejot otrpus letes. Viktors stingri tura savu dāmu.

Taču tad abi pēkšņi – kā sarunājuši, stājas. Un nozūd zem letes.

Pēc brītiņa vīrs tās gan nozib izspūrusi Viktora galva – viņš pārliecinās, vai neviens nenāk. Taču tas ir vien uz mirkli.

Skan skaļa mūzika, labs ritms.

Kad telpā ienāk Ulla ar Elvi, šķiet šeit neviena nav. Vien mūzika skan.

Viņi abi ir sasārtuši.

ULLA. Mēs būtu pamanījuši, ja viņi būtu izgājuši...

ELVIS. Varējām arī palaist garām...

ULLA. Nevar būt! Kad?

ELVIS. Tad...

ULLA. Mēs nemaz tā... es būtu redzējusi... Kur viņi varēja aiziet? Es taču solīju viņu sargāt!

ELVIS. Nenosargāji!

Elvis skauj Ullu.

ULLA. Bet es uztraucos, tiešām...

Tomēr viņa ļauj sevi skūpstīt.

ELVIS. (*par mūziku*) Es izslēgšu!

ULLA. Nelaidīšu!

ELVIS. Šausmīgi skaļi!

ULLA. Nē!...

Elvis tomēr iet pie letes, Ulla gan nelaižas no viņa vaļā.

Kad Elvis sniedzas pār leti, viņš pamana otru tās notiekošo.

Mūzikai kļūstot, no turienes parādās stipri paspūrusī Vineta.

VINETA. Tas nav tā, kā tu domā!

ULLA. Es taču neprasu, kā...

VINETA. Nesmejies! Tas nav tā, kā tu domā!

ULLA. Un kā tad, es domāju?

VINETA. Zinu, kā tu domā! Tā nav!...

Virš letes parādās arī Viktors – arī steigšus kārtodamies.

VIKTORS. Kāpēc jūs cilvēkus ieslēdzat?! Un ja nu ugunsgrēks, nezinu, plūdi, zemestrīce?! Jūs esat padomājuši?! Mēs bojā varējām aiziet!

ELVIS. Ko ieslēdzām?

VIKTORS. Mūs! Ieslēdzat un gribat, lai mēs visu paši sarunājam?! Ieslēdz un priecājas!...

Elvis miedz Viktoram ar aci.

VIKTORS. Es muldu? Neizliecies, es nekā nemuldu!

ULLA. Nekā mēs neesam slēguši!

VIKTORS. Rokturi gandrīz norāvu!

ELVIS. Durvis uz āru veras...

VIKTORS. Tad uzrakstīt vajag! (*Ullai*) Ļoti smieklīgi?!

ULLA. Mēs iziesim?

VINETA. Kaunies! Mums te nekas nebija! (*Viktoram*) Vai ne? Mums bija kaut kas? Nebija taču!

VIKTORS. Nē...

Viktors gan miedz Elvim ar aci.

VINETA. Un kas tas bija?

VIKTORS. Kas?

VINETA. Kam tu mirkšķināji? Ko tas nozīmē?

VIKTORS. Acs raustās...

VINETA. (*Elvim*) Kaut kas smieklīgs? (*Viktoram*) Tā ir zīme kaut kāda?

ELVIS. Nē!

VINETA. Un jūs paši?! Ko jūs darījāt? Tik ilgi, visu uz pasaules aizmirsuši!...

ULLA. Neko! Svaigu gaisu elpojām! (*Elvim*) Vai ne?

ELVIS. Jā...

Arī viņš miedz Viktoram ar aci.

ULLA. Un kas tas bija?

ELVIS. Mēs bučojāmies. Mēs spaidījāmies.

ULLA. Nemaz!

VIKTORS. Bet mēs dejojām! Jā!

ULLA. Jūs nemākat dejot!

VIKTORS. Es jūs uzlūdzu! Nopietni! (*Elvim*) Drīkst?

Elvis ieslēdz mūziku. Viktors skauj Ullu.

VIKTORS. Tu esi sievietē!

ULLA. Nu nē laikam!...

VIKTORS. Es tevi turu, vadu: es esmu vīrietis!

Viņi sāk dejot. Elvis aiz letes jauc dzērienus.

VINETA. (*prom*) Nekas tik nenormāls manā dzīvē nav bijis: publiskā vietā, aiz letes. Un varēja taču ienākt arī kāds cits – durvis uz otru pusi veras!... Nelabi paliek, iedomājoties vien! Nē, es, patiesībā, dzenu tādas domas prom: kāpēc man būtu jāpaliek nelabi no tā, ko es gribu, ko es pati gribu?... Šodien es laikam pirmo reizi mūžā atzinos, pati sev atzinos, ka es gribu. Gribu to, ko itin kā nedrīkst gribēt – manā vecumā, stāvoklī, vietā... Kāpēc? Kāpēc divus mēnešus es sev meloju, ka viņš nav īstais? Zināju, ka es pat esmu sākusi runāt tā, kā viņš runā, bet nē: *nav īstais!*... Viņš

jau to nav tā skaisti izdomājis, viņš vienkārši tā runā: *Mēs varam iziet no šejienes ārā uz visiem laikiem!*... Vai arī: *Tieši šie divi cilvēki, tikai šie divi satiekas, vienīgie divi no visiem zemeslodes miljardiem! Tikai šie, un tas ir neizskaidrojami!*... Tie ir viņa teicieni... Bet es nesaprotu, kāpēc mēs novērtējam visu jēdzīgo tikai tad, kad to sabojājam. Liekas, ka mēs uz tām stāsta laimīgajām beigām nemaz necenšamies, lai dzīvotu laimīgi. Mēs cītīgi tām pretojamies, lai būtu nelaimīgi, bet ar to gaišo domu, ka vispār kaut kad, kaut kur arī manam stāstam ir iespējamās laimīgas beigas, *happy-ends*. Tad ir tas gaišais punkts tumšā gaitenā galā. Bet varbūt vienkārši vajag pamanīt, ka gaitenī ir slēdzis, un ir lampiņa, un tas var būt gaišs... Bet kāpēc es pati baidos, ka tā taču atkal nebūs, ka to slēdzi neatradīšu. Man nav nekāda iemesla: ar mani, ar mums viss taču ir kārtībā! Viņš taču ir īsts ideāls – jo zina, ka es neesmu ideāls. Un pieņem to... Kāpēc es esmu gatava, ka kaut kas jau atkal, iespējams, nebūs kārtībā?!... Muļķe! Bail? Skaidrs!... Skaidrs, ka nav!... Kuram ir bail?

Vineta uzlūdz Viktoru, turpmāk dejo viņi abi.

ULLA. (*prom*) Kāpēc lai es sev kaut ko pārņemtu: arī par mani vecākiem cilvēkiem viss nemaz tik gludi neiet! Jā, skaidrs – (*par Elvi*) es gribēju ar viņu runāt, tāpēc piekritu itin kā palīdzēt savai draudzenei. Skaidrs, ka es to darīju, jo gribēju, jo cerēju, ka gan jau kaut kā viss nokārtosies. Un nokārtojās. Es tiešām vairs nezināju, kas tad īstenība ir jānokārto! Es taču nevarēju iet un teikt: *Esmu piemirsusi, par ko mēs tur salecāmies, bet tu neņem galvā!*... Suka! Kurpju suka, izrādās! Bet šķīrāmies kā uz visiem laikiem! Kaislības vienas melnas sukas dēļ! Ar brūniem sariņiem. Mēs būtu izšķīrušies uz visiem laikiem, droši vien, ja viņš nebūtu piezvanījis... Bet mēs būtu izšķīrušies arī uz visiem laikiem, ja es nebūtu atnākusi atpakaļ. Ne jau savas direktores dēļ es nācu. Es atnācu pati. Un viss nokārtojās. Es pat nepamanīju: divās minūtēs, piecās?... Es tikai domāju, vai liekšķeres dēļ mēs atkal spēsim sakasīties? Un neizslēgtas tējkannas dēļ? Un kas notiks tad, ja kāds no mums... nē, labāk nepieminēt! Būšu mānītiģa! (*spļauj trīsreiz pār abiem pleciem*). Nē, es saprotu, ka ir pilnīgi muļķīgi tagad, kad mums ir tādas... laimīgas beigas, domāt par nejēdzīgām lietām. Bet es domāju tomēr. Jo tās taču nav nekādas beigas. Mēs dzīvojam tālāk. (*par Vinetu un Viktoru*) Un mēs būsīm vēl arī tādā vecumā. Un arī vēl tādā vecumā, kad liekas, viss taču ir jau pilnīgi skaidrs dzīvē, viņi vēl... Bail? Skaidrs, ka bail. Kuram nav bail?!...

Ulla laižas dejā ar Vinetu. Viktors to izmanto, lai brīdi atvilktu elpu.

VIKTORS. (*prom*) Es domāju, ka nekad neiemācīšos dejot – man neiznāk, nepiestāv, un es taču vecis esmu... Nezinu, vai man patīk: tas taču ir samērā bezjēdzīgi – turp-atpakaļ, pagrieziens, un atkal turp-atpakaļ... Bet esmu gatavs to darīt. Jā, es esmu pamanījis: es esmu gatavs to darīt, ja kāds no manis to grib, ja viņam tas sagādā prieku. Protams, ne jau katram es esmu gatavs klausīt!... (*par koferiem*) Zināt, kas tur ir iekšā? To šajā telpā zina tikai divi cilvēki! Te iekšā ir manas drēbes, manas jaunās drēbes! (*par Vinetu*) Viņa man pirka gandrīz katru dienu kaut ko jaunu. Man piestāv šitais, man piestāv tas. (*par kaklasaiti*) Šitais, man, piemēram, nepiestāv! Tā ir vienīgā, ko es izglābu. *Visam jābūt saskaņotam* – viņa saka. Bet man tā neliekas. Nē, man liekas, bet man jau ir saskaņots, nu, kā man liekas. Bet es esmu gatavs piekrist. Labi. Jo viņai ir prieks. (*par kaklasaiti*) Un šito es arī jau šovakar izmetīšu, jau tūlīt. Labi! Es gribu, lai mums būtu labi, lai mums ir... stāsts ar laimīgām beigām. *Happy-end*. Kad visi smaida. Es tagad zinu, kas notiek pēc laimīgām beigām: mēs atkal sākam gaidīt jaunas laimīgās beigas. Es neticu, ka ir savādāk. Labāk ir neticēt, labāk zināt, ka var būt arī slikti. Ir jābūt tam gatavam, un viss! Jāuztver kā norma! Katru reizi, kad jūti, ka atkal jau ir *happy-end*... Bet negribas taču par to domāt! Negribas! Gribas smaidīt, smaidīt un ticēt, ka tas nebeigsies nekad!... Bail? Nē, nav bail! Nav! Kuram ir bail?!... (*Elvim*) Minerālūdeni! Ar gāzi!!!...

Elvis ceļ uz letes saviem viesiem priekšā četrus kokteiļus.

ELVIS. (*prom*) Šausmīgi gribas kaut ko pateikt, bet es nezinu, īsti ko. Viss liekas tik banāli vienkārši, ka ir neērti vēl kaut ko runāt! Bet man tomēr gribas kaut ko teikt... Nē, patiesībā, es zinu, ko es gribu teikt. Zinu ļoti labi... Man liekas, ka mēs...

ULLA. Tu gribi kaut ko teikt?

ELVIS. Nē, neko!...

Viņi ar Ullu saskūpstās.

Vineta ar Viktoru to nemana - viņi cieši lūkojas viens otra acīs.

Tad viņi visi saskandina.

* * *

2004.

© Lauris Gundars.